

69

UKŁAD

**między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną
o „Dziele Przyjaźni młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej”,**

sporządzony we Wrocławiu dnia 24 czerwca 1988 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

**RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ**

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 24 czerwca 1988 r. został podpisany we Wrocławiu Układ między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną o „Dziele Przyjaźni młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej” w następującym brzmieniu:

UKŁAD

**między Polską Rzeczpospolitą Ludową
a Niemiecką Republiką Demokratyczną
o „Dziele Przyjaźni młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej”**

Polska Rzeczpospolita Ludowa i
Niemiecka Republika Demokratyczna,

zwane dalej „Wysokimi Umawiającymi się Stronami”:

- świadome wspólnej, historycznej odpowiedzialności za pokojową przyszłość i utrwalanie braterskiej, internacjonalistycznej przyjaźni obu państw i narodów, której fundament stanowi Układ Zgorzelecki o wytyczeniu ustalonej i istniejącej polsko—niemieckiej granicy państwowej z dnia 6 lipca 1950 r. oraz Układ o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy z dnia 28 maja 1977 r.,
- wychodząc z wielkiego znaczenia, jakie dla umacniania socjalizmu, utrzymania pokoju oraz zapewnienia stabilności i bezpieczeństwa na kontynencie europejskim ma dalsze podnoszenie na wyższy poziom braterskich stosunków i wszechstronnej współpracy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną jako sąsiadującymi państwami socjalistycznymi i sojusznikami w Układzie Warszawskim,
- przeświadczone o doniosłej roli młodego pokolenia w utrwalaniu przyjacielskich stosunków między państwami socjalistycznymi i pogłębianiu socjalistycznej integracji ekonomicznej,
- kierując się pragnieniem dalszego rozwijania przyjacielskiej współpracy, wzajemnych kontaktów i osobistych przyjaźni między dziećmi i młodzieżą Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki

Demokratycznej oraz wzbogacania ich treści i form zgodnie z nowymi wymogami rozwoju społecznego w obu państwach,

- w uznaniu szczególnej wagi pogłębiania patriotycznego i internacjonalistycznego wychowania dzieci i młodzieży w duchu najcenniejszych tradycji historii stosunków między Polakami a Niemcami, ruchu robotniczego, sił postępu i humanizmu oraz walki z hitlerowskim faszyzmem, a także ściślejszego współdziałania organizacji młodzieżowych obu państw w umacnianiu socjalizmu, w walce o pokój, rozbrojenie i porozumienie między narodami,
- opierając się na pozytywnych rezultatach i bogatych doświadczeniach wieloletniej współpracy dzieci i młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej

postanowiły zawrzeć niniejszy układ i w tym celu uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Niniejszy układ o „Dziele Przyjaźni młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej” określa treści i formy współpracy w rzecz młodej generacji w celu dalszego wszechstronnego popierania, umacniania i rozwijania przyjacielskich stosunków między młodzieżą PRL i młodzieżą NRD.

Artykuł 2

Wysokie Umawiające się Strony będą rozwijać i popierać formy i metody współpracy służące dalszemu zbliżeniu, internacjonalistycznemu wychowaniu oraz rozwojowi kontaktów dzieci i młodzieży poprzez ściśle

współdziałanie właściwych organów państwowych i instytucji, organizacji społecznych, a zwłaszcza socjalistycznych związków młodzieży.

Artykuł 3

Wysokie Umawiające się Strony będą ściśle współpracować w realizacji zadań socjalistycznego wychowania dzieci i młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Poprzez urzeczywistnianie treści i form współpracy uzgodnionych w niniejszym układzie będą przyczyniać się do tego, aby młode pokolenia obu państw:

- działały w interesie dalszego rozwoju i umacniania więzi przyjaźni między obydwojma narodami, pogłębiały wzajemną znajomość osiągnięć Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej,
- angażowały się w utrwalanie pokoju i pokojowe współzycie narodów, zapobieganie wojnie nuklearnej, w zapewnienie realizacji pokojowej polityki państw socjalistycznych oraz umacnianie i obronę socjalizmu,
- były w pełni świadome swojej odpowiedzialności za dalszy rozwój socjalizmu i wносиły twórczy wkład w urzeczywistnienie polityki socjalistycznego państwa,
- działały w duchu socjalistycznego patriotyzmu i proletariackiego internacjonalizmu oraz wspólnych rewolucyjnych tradycji polskiego, niemieckiego i międzynarodowego ruchu robotniczego, przyczyniały się do pogłębiania przyjaźni ze Związkiem Radzieckim i innymi państwami wspólnoty socjalistycznej oraz aktywnie popierały antyimperialistyczną solidarność,
- krzewiły pamięć o ofiarach zbrodni hitlerowskiego faszystwu, militarystyki i imperializmu i doceniały wkład Armii Czerwonej i Wojska Polskiego oraz niemieckich antyfaszystów w zwycięstwo nad faszyzmem,
- przeciwstawiały się oddziaływaniu ideologii i polityki imperializmu, militarystyki i rewanżystyki.

Artykuł 4

Wysokie Umawiające się Strony będą wspierać aktywność młodzieży w sferze politycznej, społecznej i gospodarczej, kulturalnej i naukowej, służącą realizacji zadań budownictwa socjalistycznego w obu państwach. Szczególną uwagę będą poświęcać wymianie doświadczeń i współpracy w osiąganiu dalszej poprawy warunków życia i pracy młodego pokolenia. Na podstawie ustaw o młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej będą dążyć do utrwalenia roli młodzieży i socjalistycznych związków młodzieży jako współgospodarzy w swoich państwach,

Artykuł 5

Wysokie Umawiające się Strony będą popierać dalsze działania zmierzające do doskonalenia dwu- i wielostronnej współpracy socjalistycznych związków młodzieży na

arenie międzynarodowej, szczególnie we wspólnocie państw socjalistycznych oraz w ramach międzynarodowych demokratycznych organizacji młodzieżowych i studenckich. Wysokie Umawiające się Strony będą popierać działalność socjalistycznych związków młodzieży obu państw na rzecz urzeczywistnienia podstawowych demokratycznych praw młodego pokolenia, w tym również w ramach współpracy z Organizacją Narodów Zjednoczonych i jej wyspecjalizowanymi organizacjami.

Artykuł 6

Wysokie Umawiające się Strony będą wymieniać swoje doświadczenia dotyczące urzeczywistniania zadań i odpowiedzialności młodzieży i jej socjalistycznych związków w kształtowaniu społeczeństwa socjalistycznego w swoich państwach. Będą popierać wszechstronną współpracę między Związkiem Socjalistycznej Młodzieży Polskiej, Związkiem Młodzieży Wiejskiej, Związkiem Harcerstwa Polskiego oraz Zrzeszeniem Studentów Polskich i Wolną Młodzieżą Niemiecką na podstawie porozumień o współpracy zawartych między nimi. W szczególności będą popierane te treści i formy, które krzewią ideały wychowania socjalistycznego, pracy dla pokoju i antyimperialistycznej solidarności oraz łączą się z rozwijaniem inicjatyw ekonomicznych, działalności naukowo-technicznej i organizacji czasu wolnego. W tym celu Wysokie Umawiające się Strony będą popierać organizowanie spotkań, konferencji, seminariów i pobytów studyjnych, wymianę lektorów, współdziałanie i wymianę doświadczeń w zakresie kształcenia i doksztalcenia kadry związków młodzieży i innych efektywnych form współpracy w celu realizacji ustaw o młodzieży w obu państwach.

Artykuł 7

Wysokie Umawiające się Strony będą popierać wszechstronny rozwój zorganizowanej wymiany dzieci i młodzieży między Polską Rzeczpospolitą Ludową i Niemiecką Republiką Demokratyczną na podstawie odrębnych umów zawartych między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Będą działać na rzecz dalszego rozwoju wymiany w uzgodnionych ramach oraz jej jakościowego wzbogacania poprzez treści polityczno-wychowawcze i formy organizacyjne umożliwiające uczestnikom z obu państw zapoznanie się z osiągnięciami budownictwa socjalistycznego w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republice Demokratycznej, z dorobkiem współpracy między obydwojma państwami, a poprzez wspólną dobrowolną pracę produkcyjną — przyczynianie się do ekonomicznego umacniania obu państw. Wysokie Umawiające się Strony będą systematycznie wzbogacać wymianę o nowe formy w dziedzinie sportowo-turystycznej, przyrodniczo-technicznej i kulturalno-artystycznej.

Artykuł 8

Wysokie Umawiające się Strony będą popierać regularne spotkania przyjaźni między młodzieżą obu państw,

realizowane przez socjalistyczne związki młodzieży zarówno na szczeblu centralnym, jak i na szczeblu województw i okręgów, miast, gmin, zakładów, szkół i uczelni. Będą popierać wspólne obchody rocznic podpisania Układu Zgorzeleckiego, jak również inne imprezy o szerokim zakresie oddziaływania społecznego.

Artykuł 9

Wysokie Umawiające się Strony będą popierać współpracę młodzieży na podstawie porozumień między Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych i Zrzeszeniem Wolnych Niemieckich Związków Zawodowych Niemieckiej Republiki Demokratycznej, jak również w ramach ustaleń związków zawodowych obu państw na szczeblu branżowym oraz na szczeblu przedsiębiorstw i instytucji partnerskich. Szczególną uwagę będą poświęcać wymianie doświadczeń w pracy związków zawodowych w dziedzinie socjalistycznego wychowania młodego pokolenia, rozwijania działań młodzieży na rzecz realizacji zadań gospodarczych i urzeczywistniania demokracji socjalistycznej, jak również kształtowania warunków pracy i życia młodzieży pracującej.

Artykuł 10

Wysokie Umawiające się Strony będą popierać regularne spotkania oraz współpracę młodych posłów na Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i młodych deputowanych do Izby Ludowej Niemieckiej Republiki Demokratycznej oraz radnych wszystkich szczebli. Będą sprzyjać wymianie doświadczeń w pracy organów przedstawicielskich i wspólnym inicjatywom, zwłaszcza w zakresie kreowania i urzeczywistniania polityki młodzieżowej w obu państwach.

Artykuł 11

Wysokie Umawiające się Strony będą działać na rzecz rozwoju turystyki młodzieżowej oraz współpracy organizacji i instytucji zajmujących się turystyką młodzieżową obu państw. Będą dążyć do jakościowego wzbogacenia tej wymiany o nowe treści, formy i metody, jak organizowanie wycieczek specjalistycznych, językowych i szkolnych, wycieczek urlopowych dla młodych rodzin i pobytów urlopowych u rodzin przyjmujących drugiego państwa. Wysokie Umawiające się Strony będą działać w celu stworzenia perspektywicznych warunków do rozszerzenia zorganizowanego i indywidualnego ruchu osobowego dzieci i młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Będą stwarzać warunki dla dzieci i młodzieży do wzajemnego korzystania z ulg w środkach komunikacji masowej, w placówkach kulturalnych, sportowych i wypoczynkowych na zasadzie wzajemności. Wysokie Umawiające się Strony będą popierać udział młodzieży obu państw, w ramach obozów wypoczynku i pracy, w budowie i utrzymaniu obiektów turystyki młodzieżowej w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republice Demokratycznej. Będą działać na rzecz wspólnego tworzenia i użytkowania „miejsc spotkań młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej”, jak ośrodki i kluby młodzieżowe oraz obiekty turystyki mło-

dzieżowej, w tym również tworzonych jako wspólne przedsięwzięcia. Przy ich budowie i urządzaniu będzie uczestniczyć młodzież obu państw.

Artykuł 12

Wysokie Umawiające się Strony będą wykorzystywać bezpośrednie kontakty kombinatów, przedsiębiorstw państwowych i spółdzielczych przemysłu i rolnictwa dla dalszego pogłębiania współdziałania młodzieży, szczególnie brygad młodzieżowych i młodzieżowych zespołów badawczych, w dziedzinie nauki, techniki i produkcji, w ramach istniejących porozumień, szczególnie w urzeczywistnianiu programu o udziale bratnich związków młodzieży krajów socjalistycznych w realizacji długofalowych programów współpracy naukowo-technicznej i ekonomicznej Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej „Wspólnota”. W tym celu będą popierać przede wszystkim takie formy współpracy, jak wymiana doświadczeń między młodymi pracownikami, wzajemny udział w praktykach zawodowych, ruchu racjonalizatorskim i wynalazczym, takich jak ruch „Targi Mistrzów Jutra” w Niemieckiej Republice Demokratycznej i odpowiednich form współzawodnictwa w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Szczególną uwagę będą poświęcać przy tym współpracy w zakresie automatyzacji i robotyzacji, mikroelektroniki i techniki komputerowej, biotechnologii, rozwoju technologii materiałowej, surowcowej i energooszczędnych, a także gospodarki rolnej, leśnej i przemysłu spożywczego. Wysokie Umawiające się Strony będą popierać realizację wspólnych zadań produkcyjnych, badawczych i racjonalizatorskich, prowadzenie wymiany uczniów szkół zawodowych połączonej z praktykami, współpracę szkół przyzakładowych, łącznie ze współzawodnictwem uczniów i młodych robotników wykwalifikowanych, oraz organizowanie innych wspólnych przedsięwzięć. Dolożą starań, aby w porozumieniach o bezpośredniej współpracy kombinatów, przedsiębiorstw państwowych i spółdzielczych przemysłu i rolnictwa w większym stopniu uwzględniać włączanie młodzieży w rozwiązywanie wspólnych zadań w dziedzinie nauki, techniki i produkcji. Wysokie Umawiające się Strony na podstawie umów o współpracy partnerskiej będą popierać i rozwijać wymianę doświadczeń i organizowanie praktyk młodzieży zatrudnionej w rolnictwie oraz w placówkach pracujących na rzecz wsi i rolnictwa.

Artykuł 13

Wysokie Umawiające się Strony będą popierać współpracę w dziedzinie oświaty i wychowania, mającą na celu umacnianie przyjacielskich więzi i bezpośrednich kontaktów między uczniami szkół podstawowych, średnich ogólnokształcących i zawodowych obu państw oraz wzbogacenie ich o nowe treści, formy i metody. Będą przyczyniać się do pogłębiania bezpośrednich kontaktów między szkołami, innymi placówkami oświatowymi oraz placówkami kształcenia zawodowego obu państw, szczególnie w zakresie kształcenia nauczycieli. Wysokie Umawiające się Strony będą działać na rzecz rozszerzenia możliwości uczenia się języka polskiego lub niemieckiego, szczególnie w okręgach i województwach przygranicznych, w tym: organizowania wspólnych olimpiad i konkursów wiedzy, tworzenia wspólnych kół zaintereso-

wań i klubów przyjaźni w placówkach oświatowych. Wysokie Umawiające się Strony będą troszczyć się o stałe doskonalenie treści programów nauczania i pod ręczników zgodnie z wiedzą historyczną i obowiązkiem kształtowania braterskich stosunków między narodami Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Artykuł 14

Wysokie Umawiające się Strony będą działać dalej na rzecz rozwoju bezpośredniej współpracy w dziedzinie szkolnictwa wyższego. Będą popierać kształcenie i podnoszenie kwalifikacji młodych kadr w różnych dziedzinach nauki, szczególnie poprzez wymianę studentów, stypendystów, stazystów, doktorantów i młodych pracowników naukowych uniwersytetów, szkół wyższych oraz podległych im instytutów naukowo-badawczych. Będą poświęcać uwagę językowemu i kulturoznawczemu kształceniu studentów germanistyki i polonistyki. Wysokie Umawiające się Strony będą popierać włączanie przedstawicieli młodego pokolenia w rozbudowę i rozwijanie bezpośrednich kontaktów uniwersytetów i szkół wyższych obu państw. Będą popierać wspólny udział w rozwiązywaniu zadań badawczych i rozwojowych w ramach krajowego współzawodnictwa studentów, przeprowadzanie wspólnych konferencji studentów oraz wymianę brygad studenckich. Wysokie Umawiające się Strony będą popierać współpracę naukową w dziedzinie badań nad młodzieżą na podstawie porozumień zawartych między właściwymi instytutami badawczymi obu państw. Będą działać na rzecz organizowania klubów przyjaźni na uniwersytetach i w szkołach wyższych.

Artykuł 15

Wysokie Umawiające się Strony będą popierać szersze włączanie młodzieży do współpracy w ramach partnerskich kontaktów województw i okręgów, zwłaszcza między województwami i okręgami przygranicznymi. Będą popierać wykorzystywanie placówek młodzieżowych po obu stronach granicy pokoju na Odrze i Nysie Łużyckiej jako klubów przyjaźni młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Artykuł 16

Wysokie Umawiające się Strony będą popierać bezpośrednią współpracę między redakcjami gazet i czasopism młodzieżowych, w tym systematyczną wymianę dziennikarzy oraz informacji, materiałów prasowych i fotograficznych. Będą popierać rozwój bezpośredniej współpracy między redakcjami młodzieżowymi radia i telewizji obu państw, jak również wymianę i wspólną produkcję programów radiowych i telewizyjnych dla młodzieży. Wysokie Umawiające się Strony będą działać na rzecz większego włączania młodych dziennikarzy do współpracy między środkami masowego przekazu obu państw. Będą popierać współpracę wydawnictw literatury dziecięcej i młodzieżowej oraz wpływać na zwiększanie ilości przekładów literatury dziecięcej i młodzieżowej drugiego państwa w planach wydawniczych.

Artykuł 17

Wysokie Umawiające się Strony będą działać na rzecz ścisłej współpracy młodzieży w dziedzinie kultury i sztuki, szczególnie udziału młodych twórców kultury, artystów i zespołów w wymianie kulturalnej między Polską Rzeczpospolitą Ludową i Niemiecką Republiką Demokratyczną. Będą popierać organizowanie wspólnych imprez kulturalnych w obu państwach oraz tworzenie wspólnych młodzieżowych zespołów artystycznych, szczególnie w województwach i okręgach przygranicznych. Wysokie Umawiające się Strony będą popierać zlecenie wspólnych przedsięwzięć młodym twórcom i studentom szkół artystycznych oraz organizowanie wspólnych programów kulturalnych, festiwali filmowych, warsztatów i wystaw młodych twórców. Będą wspierać bezpośrednio kontakty wyższych i średnich szkół artystycznych oraz domów kultury, klubów młodzieżowych i innych placówek działających na rzecz młodzieży.

Artykuł 18

Wysokie Umawiające się Strony będą działać na rzecz wszechstronnego rozwoju współpracy między kierownictwami centralnymi, wojewódzkich i okręgowych organów do spraw sportu oraz organizacjami sportowymi obu państw. Rozwijana będzie wymiana doświadczeń w zakresie upowszechniania sportu, uprawiania sportu masowego przez młodzież pracującą oraz kształcenia młodych kadr dla rozwoju kultury fizycznej i sportu, w tym instruktorów sportu masowego. Wysokie Umawiające się Strony będą poświęcać szczególną uwagę włączaniu zespołów młodzieżowych do programów różnorodnych imprez sportowych.

Artykuł 19

Wysokie Umawiające się Strony będą na podstawie istniejących ustaleń pogłębiać za pośrednictwem Ministerstw Obrony Narodowej obu państw współpracę w ramach niniejszego układu, aby w celu sprostania wysokim wymaganiom wynikającym z realizacji służącej utrzymaniu pokoju doktryny wojskowej Układu Warszawskiego wspólnie przyczyniać się do umacniania pokoju i obronności obu państw i dalej rozwijać stosunki braterstwa broni. Wysokie Umawiające się Strony będą popierać działalność socjalistycznych związków młodzieży, Ligi Obrony Kraju i Aeroklubu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz Towarzystwa Sportu i Techniki Niemieckiej Republiki Demokratycznej na rzecz wychowania i kształcenia patriotyczno-obronnego, jak również w zakresie szerokiego rozwoju w obu państwach uprawianych w tych organizacjach dyscyplin sportu, w interesie racjonalnej organizacji czasu wolnego młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Artykuł 20

Organem koordynującym realizację niniejszego układu będzie Rada Przyjaźni, która zostanie utworzona z przedstawicieli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej. W skład Rady będzie

wchodzić po 25 członków z każdego państwa, powoływanych przez Radę Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Radę Państwa Niemieckiej Republiki Demokratycznej na wniosek organizacji młodzieżowych. Członkowie Rady Przyjaźni reprezentują wszystkie warstwy młodzieży obu państw oraz organy państwowe i organizacje społeczne, których dotyczy niniejszy układ, i wybierają współprzewodniczących Rady Przyjaźni. Na odbywających się corocznie naradach, na przemian w każdym państwie, Rada Przyjaźni będzie oceniać stan realizacji niniejszego układu. Rada Przyjaźni przedkłada organom państwowym i organizacjom społecznym propozycje dotyczące współpracy młodzieży obu państw. W celu prowadzenia bieżącej działalności Rady przy Komitecie do Spraw Młodzieży i Kultury Fizycznej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Urzędzie do Spraw Młodzieży przy Radzie Ministrów Niemieckiej Republiki Demokratycznej będą utworzone Sekretariaty Rady. Rada Przyjaźni określa swój regulamin pracy oraz zasady współpracy sekretariatów związane z realizacją niniejszego układu.

Artykuł 21

Organy i instytucje państwowe oraz organizacje społeczne realizujące niniejszy układ mogą wspólnie uzgadniać ze swoimi partnerami przedsięwzięcia związane z jej realizacją. Środki finansowe i materialne niezbędne do realizacji niniejszego układu, wykraczające poza istniejące już umowy i porozumienia, w tym środki dla funkcjonowania Rady Przyjaźni i jej sekretariatów, każde państwo reguluje we własnym zakresie, zgodnie z wewnętrznymi przepisami prawnymi. W przypadku realizacji wspólnych przedsięwzięć każde państwo będzie uczestniczyć w równym stopniu w pokrywaniu kosztów ich przeprowadzenia. W przypadku przedsięwzięć o charak-

terze inwestycyjnym koszty ich realizacji będą pokrywane stosownie do uzgodnień między właściwymi organami lub organizacjami obu Wysokich Umawiających się Stron.

Artykuł 22

Niniejszy układ podlega ratyfikacji i wejdzie w życie w dniu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych. Wejście w życie niniejszego układu nie ogranicza realizacji obowiązujących umów i porozumień zawartych między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej oraz między organami państwowymi i organizacjami obu państw.

Artykuł 23

Niniejszy układ jest zawarty na okres dziesięciu lat. Ulega on automatycznemu przedłużeniu na dalsze okresy pięcioletnie, jeżeli żadna z Wysokich Umawiających się Stron nie wypowie go w drodze notyfikacji przynajmniej na sześć miesięcy przed upływem danego okresu. Niniejszy układ może być zmieniony lub uzupełniony za zgodą obu Wysokich Umawiających się Stron.

Sporządzono we Wrocławiu dnia 24 czerwca 1988 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i niemieckim, przy czym oba teksty mają jednakową moc.

Za Polską Rzeczpospolitą
Ludową
Przewodniczący
Rady Państwa
W. Jaruzelski

Za Niemiecką Republikę
Demokratyczną
Przewodniczący
Rady Państwa
E. Honecker

Po zaznajomieniu się z powyższym układem Rada Państwa uznała go i uznaje za słuszny zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych; oświadcza, że jest on przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 24 listopada 1988 r.

Przewodniczący Rady Państwa: W. Jaruzelski

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: T. Olechowski